

NOWA GAZETA ŁÓDZKA

Wychodzi codziennie.

Redakcja i Administracja: Przejazd 8. Tel. 20-30.

Prenumerata w Łodzi wynosi:

Rocznie 6 rb., półrocznie 3 rb., kwartalnie 1 rb.
50 kop., miesięcznie 50 kop.
Za odosłanie do domu 10 kop. miesięcznie.
Zagranicą miesięcznie 1 rb. 10 kop.

Redaktor lub jego zastępca przyjmuje resantów w sprawach redakcyjnych
od 9 do 1 w redakcji: Przejazd 8.

Rękopisów drobnych redakcja nie zwraca.

Nr. skrzynki pocztowej 570. Administracja otwarta w niedziele i święta.

Ogłoszenia: Nadesłane na 1 stronie 50 kop., za
wiersz lub jego miejsce, średni tekst
60 kop., reklamy, po tekście 15 kop., nekrologia
20 kop., Ogłoszenia zwyczajne 10 kop. Zamieszczone
po 12 kop. za wiersz nonparelowy. Ogłoszenia małe
1 pół kop. za wyraz. Każde ogłoszenie najmniej
20 kop.

Rozporządzenie.

Niniejszem podaję do wiadomości, iż w o-
kręgu Cesarstwo-niemieckiej gub. łódzkiej, po-
czawszy od dnia dzisiejszego, zastosowane zo-
stają par. 180—181 kodeksu karnego państwa
niemieckiego.

Odnosne paragrafy brzmią dla gub. łódz-
kiej, jak następuje:

I.
Kto zawodowo lub w celach korzyści przez pośrednict-
wo daje możliwość rozpowszechnienia się rozpusty, zostają za-
stręczycielstwo, skazany niemniej, niż na 1 miesiąc aresztu,
bądź też na kary pieniężne w wysokości 150—6000 mk.

II.
Mężczyzna, który kobiecie publicznej zabiera całkowity
lub też część zarobku, albo w celach korzyści jest opiekun-
em jej niemoralnego zajęcia oraz zmusza ją do zajmowania
się rozpustą, będzie skazany niemniej, niż na 1 miesiąc wię-
zienia.

Jeżeli ów opiekun jest mężem kobiety, zajmującej się
rozpustą oraz jeśli dany mężczyzna zmusił ją pod groźbą do
zajmowania się rozpustą, skazany zostaje niemniej, niż na 1
rok więzienia.

Gubernator.

Łódź, d. 31 grudnia 1914 r.

OBWIESZCZENIE.

Niniejszym podaję do wia-
domości, że w miejscowościach
wchodzących w skład gubernji
łódzkiej, a mianowicie: Łódź i
okolice, Zgierz—Łagiewnikach,
Nowo-Solnej, Andrespolu, Rzg-
wie—Pabjanicach—Janowicach—
Lutomiersku—Aleksandrowie i
graniczących z temi miejscowo-
ściami okolic, zabrania się po-
bierania jakichkolwiek opłat,
przy przewożeniu transportów,
przeznaczonych dla zarządu woj-
skowego, oraz związków komu-
nalnych.

Gubernator.

400 jeńców, sześć maszyn karabi-
nowych, cztery minonierki, oraz zna-
czną ilość różnej broni i amunicji.

Położone na południe-wschód
od St. Micheli przy Lahaymaix skła-
dy francuskie spalone zostały od
naszych pocisków. Ataki francuskie
przy Flirey, na zachód od Sem-
heim wznowione wczoraj, zostały
przez nas odparte.

Z frontu wschodniego.

Na granicy Prus Wschodnich
sytuacja pozostaje bez zmiany.

Mgła znacznie utrudniała ope-
racje wojenne.

Dowództwo Naczelne.

Wiadomości telegraficzne Zarządu Prasowego.

Urzędowe.

WIEDŃ, 31 grudnia, południe.
Rosjanie w dniu wczorajszym na
Bukowinie i w Karpatach rozpoczęli
ożywioną działalność. Ataki nie-
przyjaciela przy rzece Suczawie, w
górnym biegu Ozeremszy, a także w
dolinie Nagy-Ag, zostały odparte z
wielkimi dla niego stratami.

Obecnie na Zachód od przesmy-
ku Uszoka, nieprzyjaciół w tej czę-
ści Karpát nie ma już w swych ręk-
kach żadnych przebiegów górskich.

W okręgu Gorlice i na północ-
wschód od Żukliczyńca wczoraj i no-
cy ubiegłej Rosjanie przypuszczali
silne ataki do naszych pozycji, wszę-
dzie jednak zostały one odparte.

OBWIESZCZENIE.

Reportera K. Kamińskiego
ysłano z okręgu gubernji łódz-
kiej, z powodu podania przez
go następującej wiadomości:

„Łęczycę. Z wiarogodnych
źródeł dowiadujemy się, że woj-
ska rosyjskie, po jednokrotnej
ciężkiej walce, zdobyły Łęczycę,
Poddebiszę oraz Kutno“.

Wiść ta jest kłamliwa.
Wiadomość ta ma na celu
rozniecenie głębokiego niepokoju
masach ludowych.

W listoci rosyjska armja co-
się z powrotem do Warszawy.

Zwraca się uwagę, iż za roz-
powszechnianie fałszywych wia-
domości może spotkać kara
nierozi.

Gubernator.

ROZPORZĄDZENIE.

cele wojskowe potrzebne są

a) 150 łóżek zupełnie goto-
wych do użycia.

b) 350 sprężynowych lub
słomianych materacy

Łóżka należy dostarczyć do
magazynu żeńskiego przy uli-
Średniej, materace zaś do la-
zetu Czerwonego Krzyża przy
Pańskiej 113.

Dostawa nastąpić musi naj-
później w poniedziałek do godz.
11 wieczorem.

Dostawcy otrzymają odpow-
iednie kwity, które zostaną
kupione przez Komitet Oby-
watelski. Oszacowaniem war-
tości zajmą się urzędnicy laza-
retu.

W razie niedostarczenia za-
danej ilości łóżek i materacy,
stąpi ponowna rekwizycja woj-
swa.

Gubernator
GEREKE
Generał-major.

siła Czarnogórców do cofnięcia się.
Zastępca Szefa Sztabu Generalnego
v. Hoefler.

Zdobycze w Argonach.

BERLIN, 1 stycznia. (Nieurze-
dowe.

Z Wielkiej Kwatery Głównej do-
wiadujemy się, iż w ciągu grudnia
wojska nasze, walczące w Argonach
wzięły do niewoli 2950 jeńców oraz
zdobyły 21 karabinów maszynowych,
14 minonierek, 2 armaty rewolwero-
we i 1 moździerz.

Ex-szach perski na ze- sfianiu.

KONSTANTYNOPOL. Miejscowe pi-
sma potwierdzają wiadomość, iż były szach
perski Machmed Ali, zesłany został na Sy-
berję.

Ex-szachowi przyrzeczono tron, w wy-
padku, jeśli zdoła on wpłynąć na sfery
rządzące w Persji, by nie przyjęły udziału
w „Świętej wojnie“. Wpływy szacha są
jednak zbyt nikłe, wobec tego misja jego
nie powiedziała się zupełnie.

Włochy protestują.

RZYM. Wobec trudności, jakie An-
glijczyt, swobodnemu ruchowi włoskiej
floty handlowej, rząd włoski postanowił
zaprotestować przeciw takiemu postępow-
aniu Anglii.

Wiadomości bieżące.

Odczyt.

W lokalu T. K. O. Podlesna nr. 1
(róg Długiej) odbył się w niedzielę dnia
3 stycznia o godz. 3 i pół odczyt na temat
„Dziejów człowieka“. Odczyt będzie dr.
Mieczysław Kaufman. Wstęp bezpłatny.

Wydawanie przepustek.

Komendaatura niemiecka m. Łodzi
wano dla wydawanie przepustek do Łodzi,
czu, Skarżewie, Piotrkowa i Tomaszowa.

Unormowanie cen.

Odbyło się posiedzenie sekcji żywno-
ściowej przy Komitecie Obywatelskim
z współudziałem kupców miejscowych w celu
ustalenia cen na produkty żywnościowe. Na
wyższym zebraniu był również obecny Gu-
bernator generał-major Gereke.

Przywóz artykułów spożywczych.

Do Łodzi przywieziono z Niemiec 48
targonów z artykułami pierwszej potrzeby,
mianowicie: świecami, zapalkami, cukrem
oraz z większym transportem maki.

Wpływie to zapewne na natychmia-
stowe obniżenie cen, tych produktów, które
są obecnie znacznie wygórowane.

Podarki dla żołnierzy.

Do Łodzi przybyło wiele samochodów,
naładowanych podarkami dla żołnierzy ar-
mji niemieckiej.

Ukaranie odpowiedzialnego redaktora.

Pan Gubernator łódzki, za niestosowa-
nie się do rozporządzenia Zarządu praso-
wego, skazał redaktora odpowiedzialnego p.
Waldemara Petersilge, na sto marek kary.
Z T. K. O.

Bioro Towarzystwa Krzewienia Os-
wisty. Podlesna nr. 1, róg Długiej, przyjmie
codziennie od 10—11 zrana zapisy na naukę
czytania, pisanie i rysunek dla dorosłych.

Z biura pośrednictwa pracy.

Niedawno utworzone biuro pośrednie-
stwa pracy przy Komitecie Obywatelskim
wykazuje ożywioną działalność.

Codziennie napiwają nowe zgłoszenia.

Telegraficzne doniesienie biura prasowego (Łódź).

Wielka Kwatera Główna 1 stycznia,
(Urzędowe).

Z frontu zachodniego.

Przy Neuport zmian żadnych
nie było. Na wschód od Bethune,
na południe kanału, zdobyliśmy an-
gielskie okopy.

W Argonach ataki nasze postę-
pują naprzód. Wzięliśmy do niewoli

W drobnej części rzemieślników i osób wykwalifikowanych.

Dotychczas zapisało się z góry 4,000 bezrobotnych.

Do biura pośrednictwa pracy zgłaszają się osoby oraz instytucje prywatne, żądające ślusarzy, murarzy, elektryków, pracowników jednakże Komendatura oraz Komitet robót publicznych.

Kierownictwo biura spoczywa w rękach p. Gralaka. Czynniki też udział biorą pp. Kapotta, Strzelecki, Wyszynski, Rąbka i inni.

Z sekcji zbierania ofiar.

Na ostatnim posiedzeniu sekcji zbierania ofiar, postanowiono zorganizować 9 dzielnic, które mieścić się będą w następujących punktach miasta: 1-a dzielnica u pana Walasińskiego przy ulicy Zawadzkiej Nr. 12 (Bałuty), 2-a dzielnica w kancelarii parafialnej przy kościele Sw. Józefa, 3-a dzielnica u pana Semmla przy ul. Zawadzkiej 29, 4-a dzielnica u pana Kohna przy ulicy Wólczańskiej 63, 5-a dzielnica u pana Bogusławskiego przy ul. Piotrkowskiej 100, 6-a dzielnica u pana Fiedlera przy ul. Orlej 17, 7-a dzielnica w kantorze fabryki Karola Scheiblera przy ul. Emilji (Pfaffendorf), 8-a dzielnica u pana Steina przy ul. Kątnej 42, 9-a dzielnica u pana Zimowskiego przy ul. Piotrkowskiej 271.

Chcący przyjąć udział w zbieraniu ofiar, winni się zgłosić do odpowiednich dzielnic. Następną sprzedaż nalepek odbędzie się w przyszły wtorek.

Czyja własność?

W lokalu 1-ej dzielnicy Milicji przy ulicy Zgierskiej 64, znajduje się kocioł żelazny, odebrany złodziejowi.

Właściciel kotła zwrócić się może po odebranie takowego.

Teatr, muzyka i sztuka.

Polscy Artyści Zjednoczeni w Teatrze „Talia”.

Z kancelarii teatru komunikują nam.

W niedzielę 3-go stycznia odbędą się 2 przedstawienia.

Po poł. odegrana zostanie sztuka 1 aktowa ze śpiewami Błotnickiego „Zagroda Sobkowa”, która na piątkowym przedstawieniu, cieszyła się nadzwyczajnym powodzeniem, licznie zebranej publiczności.

Wieczorem o godz. 6-ej wystawiona będzie, zawsze mile widziana sztuka w 5 aktach J. Szukiewicza „Popychadło”.

Bilety są do nabycia codziennie w kasie teatru.

Teatr Polski.

W niedzielę, dnia 3 stycznia 1915 r. o godz. 4 po poł. w Teatrze Polskim przy ul. Cegielnianej 63, na żądanie publiczności dane będzie „Betleem Polskie” Lucjana Rydla, po cenach znizowanych.

We środę, 6 stycznia zespół Teatru Polskiego wyjeżdża do Pabjanic, by tam wystawić, cieszące się w Łodzi wielkim powodzeniem, arcydzieło Rydla „Betleem Polskie”.

KONSTANCJA ŁOZINSKA.

Hazard księdza Prokopa.

Epizod z roku 1831.

Od owego mglistego poranku, gdy wóz zajeżdżał przed kościół — ksiądz Prokop nie opuszczał go prawie. Drobny krokkiem śpieszył na wzgórze, za ogrodem, gdzie na tle starych grusz i jabłoni bieleły się skromnie mury świątyni.

Starał się skupić i obezwładnić jedynie z Panem Bogiem, nie udawało mu się to jednak, myśli, jak natrętne muchy brzęczały wciąż do ucha: „musisz”.

To musisz mieć ogromny urok i niosło drogą sercu melodię, przed którą duch księdza Prokopa korzył się bodaj jednako, jak przed Sakramentem.

Przy Pater noster, w czasie poobiednich modłów, przenosił wzrok z ołtarza na krucyfiks rozpięty, na Najświętszą Panią, na Jezusa, na dwie świece woskowe jarzące się jaskrawo w mrokach jesiennej wieczora i szeptał drżącymi wargami:

„Jezu, Jezu, bądź miłościw nam wszystkim! Zastąpił miś na celisk i utrapienie, trzeba abyśmy je znosili, dopóki burza nie przejdzie... oczekuj miś ja przyjdę i uzdrowię was!” — powtarzał, zagłuszając słowa psalmu i wiatra, niezahartowana dusza kurczyła się pod brzmieniem sprzecznych uczuć i wątpliwości. — Gdzie prawda? azali to ja, ja, pomazaniec Boży, apostoł miłości i przebaczenia mam spełnić tę ofiarę? Jezul wyrzucał raz po raz zapadłe piersi starca, a oddech ich stawał się bolesny i ciężki.

Dni wiotki się bez końca ciągnęły — zaśmiał się szeroko, rubasznie rzucając dwa, a zdawało się księdzu, że ponownie i wyświecając łapczywie karty. chwila przybycia owego wosku, a tem sa. Proboszcz nie zrażał się przeprawą, rem popołudniem, kiedy wpatrzył się w słomazardował się coraz ryzykowniej, oficerzy psalmu, upłynęła wieczność. A kiedykolwiek rozognione oblicza w kupce złota zwrócony ku wejściu, powracając Oficerom z graczekowym pospiechem przed nasz po raz setny, dojrzał w drzewozakładówkę. Ostatni dukat padł z sakiewki lśniący mundur jeden i trzech — a gra proboszcza, a gra zaledwie się zaczęła... opadła i z ust wyległy słowa: „odpuść ksiądz zniknął na chwilę w sypialni, słynam nasze winy”... lecz zdawało się, że było, jak wysuwał szufladę, jak z ak pęknięta struna, niedopowiedział, nie brał pieniędzy, a twarze oficerów przemieniały jak duże tarcze księżycy cyniczne uśmiechające się na tle nocy. Zatrzymał się na chwilę i przebaczenia.

Proboszcz znowu.

— Michał Wasiljewicz — zajrzyjcie przez okosko — kowo czort niesie? Oficer zbliżył się do okna, lecz przez asnute wilgocią szyby dojrzał tylko sylwetki starych grusz i jabłoni.

— To może pójdziemy na ganek? — rządził proboszcz, wnosząc pełną garść złota i rzucając je na stół.

— Nie nuda — zaskrzeczał pułkownik — wpatrzony teraz w dukaty świecące złotym blaskiem i nęcące zdradziecko.

— Nie nado! — powtórzył rozgorączkowany — igrajmy, a to jeszcze karta się odwróci... Moje żołdatki mają oczy i uszy...

Nie wiedział, że i żeby mają również takome, gdyż w czasie, kiedy panowie oficerowie popijali starą, młodzi ich bracia zakropieni gorzałką przyprawioną pieprzem i miodem — posnęli w kuchni na podłodze, na tapczanie i na piecu. Stara gospodyni nie szczędziła słów i zachęty — skutek okazał się szybki.

W bawialni grano dalej. Turkot oddalał się, ginał, ostatnie odgłosy naszczekującego brytana — wreszcie dokoła zaległa cisza i spokój.

Na palcach, niby cień — wsunęła się gospodyni — podeszła do księdza, stanęła przy nim niedostrzeżona, a wyczuła... — Jegomość!

„Jegomość” wlepił wylekłe oczy w kobietę owiniętą chustką, zmęczoną jakby szybkim biegiem... Patrzał na siebie, bez słów — żenice ich zwały się, zlepiły, nie mogąc, zda się, oderwać. Drobną postać księdza wyprostowała się nagle, urósł, ramiona wzniosł i westchnienie ulgi wypłynęło z ust chwytających powietrze... — Czto z wami ksiondz? — igrajcie dalsze — ili nie?

Proboszcz rzucając dukata na zielone sukno upewnił się, że był to ostatni naprawdę.

— Pójdę po ruble — dukaty już przebrałem — rzucił wesoło ze śmiechem, który echem odbił się w ciży wieczoru — przebrałem!

— Cha! cha! cha! proigrał, ksiondz — proigrał — śmiał się także dowódca — śmiał długo do łez...

„Jegomość” objawszy wrokiem grupę rozognionych namietności oficerów — stał teraz milczący, skamieniały nagle, z oczu tylko płynęła pieśń zwycięstwa — a pierś łkała szlochem radości choć usta zwały się pieczęcią milczenia.

Świeca dopalała się w lichtarzach, skwierczały i piszczały, jakby gorzały w nich duszyczki czystocowe. Ksiądz uprzytomnił sobie nagle, że to ostatnie z zapasu, że chwila, a ciemność przerwie zabawę... Co robić? dukaty poszły, ogień gaśnie, w tej chwili, kiedy może odegrać by się potrafił. Żyłka karciarza, utajona gdzieś na dnie zakamarka biednej duszy księżowskiej, odezwała się zrazu nieśmiało, potem natarczywiej, coraz natarczywiej...

— Odegrać się! Żebyż! teraz, kiedy już „po wszystkim”, gdy obowiązek spełniony i pierś oddycha miarowo, bez kurczu grozy... Odegrać! ale przy czym! Co robić?

— Jegomość, świeczki gasną — a w spiżarni niema...

Ksiądz walczył z pokusą, mocował się z nią ostatnim wysiłkiem rozprężonych nerwów — pytanie gospodyni rozstrzygnęło losy dukatów...

— Zawołaj organisty!

— Nu, ksiondz — co będzie? czeka... a może wam już nadojadło? to my może do stodoły i stajenki zajrzymy... taki dokład był — po służbie...

— A to kto do was? może damy? żeby tak damoczeku, choć jedną, białenką... tłustą...

— To... nawo! panie pułkowni! jeśli wola — można sprawdzić... — odparł ksiądz, a głos jego rozległ się jak dźwięk żałobny.

Dowódca zajęty był kartą, która m dziwnie szła, rachował, obliczał — nie słuchając odpowiedzi. C o to jego państwo? potem blizszycym w świetle świec stojących na stole...

— Czort bierł wot dalsz szczęśliwy w karty — wy, ksiondz, może kołdowniczy...

— Jestem — tubalnym głosem przerwał ten monolog organista Maciej — niech będzie pochwalony.

— Skoczcie, Macieju, do kościoła, na ołtarz Matki Przenajświętszej dwie nowe gromnice, wiecie, od pana z Wólki... ksiądz zachłysnął się i ledwie dokończył — przynieście je, a prędko, goście po ciemku... śpieszcie się...

— Z ołtarza? księżę proboszczu, jako niby? nie pójdę...

— Macieju, goście czekają — grzech ja biorę na swoje sumienie.

— Oj! ciężki on będzie, ciężki!

Stał nierychomy, patrząc z pod gestych, sinych brwi dziwnym wzrokiem na dowódcę i oficerów — nie ruszał się z miejsca, jakby wbity w ziemię...

— A no idę, idę, ale po mojemu to, splunął zamasyżycie w samym środku pokoju.

— Ruszaj! — zawołał już pełnym głosem ksiądz Prokop, a spojrzawszy na lśniącego dukatu ułożone w stosiku przed pułkownikiem — poczuł, jakby ukołocie szpilka w samo serce.

— Moje! moje! oddane za cenę — oj! za drogą cenę...

Myśli rwały się, płały, tworząc symfonię żalu i dreszczy pokusy. Ksiądz-ideolog ustępował miejsca graczowi, borykał się jeden z drugim, szarpiąc w strzępy niezahartowaną duszę proboszcza.

— Odegrać się! a Najświętszej Panie kupię dwa pudry świec woskowych... nie, nie dwa, a trzy — byłem się odegrał... A, jeśli powiedzie mi się — dodam jeszcze dwa do mniejszego ołtarza...

Stos złota przykuwał coraz mocniej wzrok proboszcza, świece w lichtarzach wydawały ostatnie swe tchnienie, gdy Maciej w milczeniu położył przed księdzem dwie gromnice.

Blady brząsk wkładał się do bawialni, gdy ostatni dukat przeszedł w ręce księdza Prokopa.

Panowie oficerzy, uwolnieni z mandurów, spoczywali w głębokim śnie, przerywanym chrapaniem, na ceratowej kanapie i fotelach.

W tydzień później, przed ganek plebanji zajeżdżała fura z pięcioma pudami świec woskowych dla Najświętszej Panny...

50 marek nagrody

31 grudnia o godz. 6-ej skradziony został kufek, oznaczony inicjałami P. d. B. Znajdowało się w nim: bielizna z powyższymi inicjałami, przedmioty codziennego użytku, krzyż żelazny, lornetka i t. p.

Oddawca kufra otrzyma nagrodę w sumie 50 marek.

Dowiedzieć się u odźwiernego Grand-Hotelu. 2-1

Machorka i tabaka

w różnych gatunkach,

do sprzedania.

Benedykta № 21-23.

D. ZAKLIKOWSKI.

Dr. Sonenberg

Przyjmuje od 11—1 i od 4—6 i pół

Zielona 8

Zaginął Franciszek Wikary lat 18 wyszedł z ul. Pańskiej № 24. Ktoby wiedział gdzie się znajduje, proszony jest o zawiadomienie Abrahama Eljasza, ul. Pańska 24.

Pocztówki

Łodzi

Świąteczne i z widokami miasta

do nabycia w kantorze drukarni J. Grodka, Przejazd Nr. 8.

Handlującym znaczny rabat.